

Janusz Kuczyński

Rembów, gm. Raków, woj. kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 14, 214-215

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kościółem poprzedzającym wzniesieni świątyni gotyckiej. W wykopach, we wnętrzu remontowanego obecnie kościoła, odsłonięto 7 silnie uszkodzonych szkieleatów o orientacji E-W, głową na W. Z ważniejszych wczesnośredniowiecznych zabytków ruchomych wchodzących w skład wyposażenia grobów wymienić należy 34 paciorki szklane i ceramiczne, brązowy kabłączek skroniowy, brązowy pierścionek i żelazny nóż. Poza tym w kościele m.in. odkryto trojak koronny Zygmunta III z 1621 r., srebrny szeląg ryski z 1639 r. oraz miedziany szeląg litewski Jana Kazimierza z 1686 r.

Badania wskazują, że część odsłoniętych pochówków wiązać należy z cmentarzem poprzedzającym wzniesienie kościoła gotyckiego, inne łączą się już z jego funkcjonowaniem. Znaleźiska dowodzą, że pochówki we wnętrzu kościoła kontynuowane były jeszcze w XVIII wieku.

Z uwagi na znaczne zaburzenie stratygrafii warstw kulturowych przez wkopy grobowe nie uzyskano pewnych danych dla potwierdzenia tezy prof. W. Kalinowskiego, że obecna część prezbiterialna kościoła została zbudowana w XIII wieku.

W świetle tegorocznych badań można przypuszczać, iż sklepienie kościoła, przynajmniej w późniejszej fazie istnienia obiektu, oparte było na filarach przyściennych, których relikty odsłonięto w wykopach założonych w prezbiterium oraz w nawie. Odkryto także fundament południowej przypory usytuowanej prostopadle do zachodniej fasady kościoła z I fazy budowy tj. obecnej części prezbiterialnej. Fundament północnej przypory odsłonięto w trakcie badań w 1967 i 1968 r.

Dokumentacja oraz zabytki z badań znajdują się w Dziale Krakowa Przedlokacyjnego Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

Badania zakończone.

RADZIKOWO STARE, gm. Czerwińsk
woj. płockie
Stanowisko "gaik"

patrz
wczesne średniowiecze

REMBÓW, gm. Raków
woj. kieleckie

Wojewódzki Konserwator
Zabytków
w Kielcach
Muzeum Narodowe
w Kielcach

Badania prowadził mgr Janusz Kuczyński.
Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy
sezon badań. Zamek średniowieczny.

Zamek w Rembowie wzniesiono na cyplu wysoczyzny otoczonej z trzech stron bezmiennym ciekim. Nasadę wzgórza od południowego wschodu przecięto fosą, z której wyłamywano kamień budowlany. Za-

mek posiada kształt zbliżony do nieregularnego wielokąta o wymiarach 35 x 20 m. We wschodniej jego części, zajmującej kulminację wzniesienia, widoczne są relikty prostokątnego, prawdopodobnie wieżowego budynku mieszkalnego. Partię zachodnią zajmują murowane relikty zabudowy mieszkalno-gospodarczej.

Prace terenowe skoncentrowano w północno-zachodniej części obwodu warownego. Wykonano 10 wykopów archeologicznych i 8 odkrywek architektonicznych o łącznej powierzchni 62 m². Zbadano i zadokumentowano budynek I /o wymiarach 11 x 8 m/ przyklejony do muru obwodowego i budynek II /o wymiarach 6 x 6 m/, który jest relatywnie starszy od budynku I. Oba budynki wykonano z niewielkich łomów miejscowego kambryjskiego piaskowca, z niewielką domieszką kamienia eratycznego. Analiza sytuacji stratygraficznej wskazuje, że mamy do czynienia z obiektem jednofazowym, użytkowanym stosunkowo krótko.

Badania dostarczyły niewiele materiału zabytkowego. Prócz kości zwierzęcych znaleziono tylko około 400 fragmentów ceramiki, wśród której wyróżniono: 9,4% ceramiki barwy czarnej wypalanej w atmosferze redukcyjnej i pochodzącej z naczyń stołowych i dzbanów; 89,1% ceramiki wypalanej w atmosferze utleniającej barwy brunatnej /80%/ i czerwonej /9,1%/ oraz 1,5% ułamków innych naczyń, polewane i wykonane z białej glinki. Stosunek procentowy poszczególnych grup ceramiki i analiza formalna pozwala datować omawiany zespół na 2 połowę wieku XIV. W świetle zgromadzonych dotychczas danych wydaje się, że zamek był fundacją rycerską. Wiązać go można hipotetycznie z rodami Bogoriów lub Toporczyków Tęczyńskich. Być może opuszczenie obiektu łączyć można z bezpotomną śmiercią właściciela klucza nidzkiego Piotra /+ 1417/ syna Jaśka Tęczyńskiego.

Badania będą kontynuowane.

RESZEL
woj. olsztyńskie

Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Izabela Sikorska-Ulikowa.
Finansował WKZ w Olsztynie. Ósmy zeseł badań.
Średniowieczny zamek.

W sezonie wykopaliskowym 1980 r. przewidzieliśmy dokończenie badań na południowym międzymurzu, gdzie w latach 1978-1979 odkryliśmy średniowieczny budynek przy bramie wjazdowej i drugi, dobudowany do południowego skrzydła zamku w XVI wieku. Brakowało pełnych danych odnośnie średniowiecznego muru obronnego na tym międzymurzu. W związku ze zmianą sposobu ogrzewania na zamku i zaplanowaną budową piwnicy w skrzydle południowym podjęto prace wykopaliskowe wewnątrz zamku.

Badania prowadzono w zachodniej części południowego skrzydła, między murami poprzecznymi nr 2, 3 i 4, gdzie w 1973 r. odkryto częściowo wierzchy tych murów i posadzki ceglane, znajdujące się